

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Základní škola a mateřská škola Libchavy
Název a číslo projektu	EU peníze pro ZŠ Libchavy CZ.1.07/1.4.00/21.3403
Číslo a název klíčové aktivity	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název materiálu:	Asie – přírodní podmínky
Číslo materiálu:	VY_32_INOVACE_1_10
Autor:	Mgr. Petr Kulhavý
Datum vytvoření:	17. 8. 2012
Vyučovací předmět:	Zeměpis
Ročník:	7.
Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vzdělávací obor:	Zeměpis
Tematický okruh:	Regiony světa
Téma:	Asie – přírodní podmínky
Druh učebního materiálu:	Didaktický test
Potřebný čas pro výuku DUM:	20-25 min
Anotace / Metodický list:	<p><i>Test má prvotně sloužit k zjištění úrovně znalostí a dovedností žáků z učiva Asie – přírodní podmínky, z tematického okruhu Regiony světa. Zjišťuje schopnost žáků pracovat se základním zdrojem geografických dat, atlasem a případně také dovednost vyhledávat, třídit a použít informace získané v dalších zdrojích (geografické tabulky, internet, encyklopedie).</i></p> <p><i>Lze jej také použít pro skupinovou či individuální práci žáků v rámci seznamování s daným tématem. Může pak sloužit jako motivace k učení, nebo jako vstupní informace k danému tématu. Součástí materiálu je správné řešení testu.</i></p>

Jméno: _____

Počet bodů: _____

Hodnocení: _____

Úloha č. 1

K uvedeným geografickým pojmům přiřaď stát, ve kterém se nacházejí.

☐ Tibetská plošina	☐ A Turecko
☐ poloostrov Malá Asie	☐ B Indie
☐ řeka Indus	☐ C Čína
☐ ostrov Sumatra	☐ D Indonésie

Úloha č. 2

Rozhodni, zda jsou následující tvrzení pravdivá.

- Ano Ne Himaláj je nejvyšší pohoří Asie i světa.
- Ano Ne Jang-c'-tiang je nejdelší řeka Asie i světa.
- Ano Ne Borneo je největší ostrov Asie i světa.
- Ano Ne Bajkal je nejhlubší jezero Asie i světa.

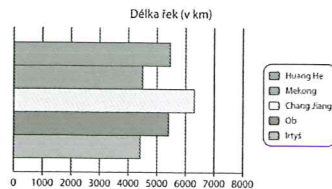
Úloha č. 3

Rozhodni, zda jsou tvrzení o asijských řekách pravdivá.

- Ano Ne Řeka Ob ústí do moře Laptěvů.
- Ano Ne Řeka Mekong ústí do Jihočínského moře.
- Ano Ne Řeka Ganga ústí do Bengálského zálivu.
- Ano Ne Řeka Eufrat ústí do Perského zálivu.

Úloha č. 4

Na základě grafu přiřaď k asijským řekám délku jejich toku:

☐ Huang He	☐ A 4 500 km
☐ Chang Jiang	☐ B 5 464 km
☐ Irtyš	☐ C 6 300 km
☐ Mekong	☐ D 5 410 km
☐ Ob	☐ E 4 422 km

Úloha č. 5

Světový rekord v úhrnu srážek za rok drží Čérápuňdží (Údolí dešťů) ve východní Indii (stát Asám). Vyber příčinu srážkového rekordu:

- V Čérápuňdží se sčítají sněhové srážky blízkých velehor a tropické deště z pásma tropických deštných lesů, které začínají v podhůří.
- Střet horké tropické a chladné mírné vzduchové hmoty vyvolává nadměrnou kondenzaci páry ve vzduchu, která kondenzuje do velkého srážkového úhrnu.
- Zvláštní modelace okolních pohoří svádí na návětrné svahy do tohoto místa srážkově vydatné monzuny.
- V Bengálském zálivu se střetávají teplé a chladné mořské proudy. Ty vyvolávají kondenzaci páry ze vzduchu nad oceánem. Mořská bríza pak přináší srážky na blízkou pevninu, kde vypadávají do velkého úhrnu srážek.

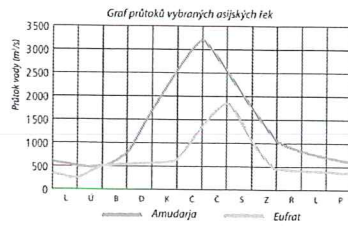
Úloha č. 6

K následujícím dvojicím asijských veletoků přiřaď jejich společnou charakteristiku:

☐ Lena a Jenisej	☐ A Na horním toku na jaře tají ledy dříve než na dolním toku. Jarní povodeň se valí do zamrzlých úseků a vytváří mnohovrstevnaté ledové nápěchy, tzv. naleď.
☐ Ganga a Brahmaputra	☐ B Obě tvoří významné dlouhé úseky státních hranic.
☐ Jordán a Syrdarja	☐ C Průtok pouští jim umožňuje skutečnost, že pramení ve vysokých pohořích.
☐ Amudarja a Eufrat	☐ D Ústí mohutnou nesmírně úrodnou deltou.
	☐ E Neústí do oceánu a odvodňují tzv. bezodtokové oblasti.

Úloha č. 7

V kterém měsíci se zvyšuje vodnost Eufratu, zatímco vodnost Amudarji klesá?

- v listopadu
- v květnu
- v červenci
- v červnu

Úloha č. 8

Propoj vrcholy Himaláje s jejich nadmořskou výškou.

☐ Mount Everest	☐ A 8 078 m n.m.
☐ Dhaulágiri	☐ B 8 598 m n.m.
☐ Kančendžunga	☐ C 8 850 m n.m.
☐ Anapurna	☐ D 8 172 m n.m.

Úloha č. 9

Uspořádej vrcholy vzestupně, tedy od nejnižšího k nejvyššímu.

- Fuji
- Ararat
- Ključevskaja
- K2

Úloha č. 10

Jeden z uvedených názvů není pojmenováním pro nejvyšší hrou světa. Vyber který.

- Čhomolungma
- Mount Everest
- Sagamartha
- Nanga Parbat

Úloha č. 11

Následující asijské regiony seřaď podle střední nadmořské výšky od nejnižšího po nejvyšší:

- západní Sibiř
- Japonské ostrovy
- Tibet
- údolí Jordánu a Mrtvého moře

Úloha č. 12

Propoj dvojice asijských veletoků a nížinu, kterou protékají.

☐ Ob - Jenisej	☐ A Indoganžská nížina
☐ Indus - Ganga	☐ B Západosibiřská nížina
☐ Huang He - Jang-c'-tiang	☐ C Velká čínská nížina

Úloha č. 13

K následujícím skupinám států přiřaď moře, záliv nebo jezero, jehož vody omývají jejich pobřeží:

☐ Izrael – Libanon – Sýrie	☐ A Kaspické moře
☐ Irák – Kuvajt – Saúdská Arábie	☐ B Arabské moře
☐ Jemen – Omán – Irák	☐ C Středozemní moře
☐ Saúdská Arábie – Jemen – Egypt	☐ D Perský záliv
	☐ E Rudé moře

Úloha č. 14

Pouze ve dvou pohořích na světě najdeme vrcholky přesahující 8 000 m n. m. Obě pohoří se nacházejí v Asii. Jsou to:

- Himálaj a Karákoram
- Himálaj a Velký Kavkaz
- Himálaj a Ural
- Himálaj a Hindúkuš

Úloha č. 15

Přiřaď k následujícím asijským jezerům jejich odpovídající zeměpisný rekord:

☐ Kaspické moře	☐ A nejhlubší jezero světa
☐ Bajkal	☐ B nejvíce zmenšené jezero světa za posledních sto let
☐ Mrtvé moře	☐ C nejznečištěnější jezero světa
☐ Aralské jezero	☐ D plošně největší jezero světa
	☐ E nejslanější jezero světa

Úloha č. 16

Který z následujících asijských regionů je nejvíce ohrožován zemětřesením?

- Dekan – náhorní plošina v Indii
- Sibiř
- Japonské ostrovy
- Tibet

Úloha č. 17

Které zvíře je symbolem Světového fondu na ochranu přírody (World Wildlife Fund)?

- slon
- tygr
- panda
- orangutan

Úloha č. 18

Přiřaď k názvu jevu jeho popis:

- tsunami
- tajfun
- monzun

A Je proudění vzduchu, které mění směr se změnou ročního období. V létě přináší vlhký vzduch z oceánu na pevninu a v zimě suchý vzduch z pevniny do moře. V období od června do září přináší vytrvalý déšť.

B Je dlouhá a rychlá vlna, která vzniká při pohybu oceánského dna, kdy dochází ke zvlnění vodního sloupce. Na volném moři ji mezi ostatními vlnami jen těžko rozeznáme. Problém však nastává, když se vlna dostane do mělkých oblastí oceánu (jako je například kontinentální šelf či korálový útes). Vlivem zmenšování hloubky roste výška vlny, vodní masa se tlačí na pobřeží a přímořská území tak mohou být zaplavena a zpusťována.

C Je tropická cyklona, která má podobu víru s charakteristickým okem uprostřed. Vzniká v západním Pacifiku zpravidla v létě a počátkem podzimu. Nejčastěji zasahuje jihovýchodní část Asie. V Americe se podobné cyklony říká hurikán.

D Je proudění vzduchu, které vzniká v oblasti kolem rovníku. Jsou to větry, které převládají v tropických oblastech. Převážně vanou ze severovýchodu na severní polokouli a z jihovýchodu na jižní polokouli.

Úloha č. 19

Proč je povrch značné části Sibiře pokryt bažinami?

- Protože je hladina podzemní vody nad úrovní krajiny.
- Protože dlouhodobě zmrzlá půda zamezuje vsakování vody.
- Protože je velmi nízký výpar.
- Protože tu velmi často prší a voda se nestačí vsakovat.

Úloha č. 20

Kazachstán přibližně pólí 50° severní šířky – stejně jako Českou republiku. Přesto je klima obou zemí výrazně rozdílné – zejména co se týče výrazně nižších srážkových úhrnů v Kazachstánu. Vyber správné geografické vysvětlení této skutečnosti:

- Klima Kazachstánu je sušší zejména kvůli téměř úplnému vyschnutí Aralského jezera, které v oblasti plnilo funkci moře.
- V době Sovětského svazu byla příroda v Kazachstánu výrazně odlesněna a původní vegetace byla přeměněna na celiny. Důsledkem je vyschnutí krajiny a oteplení klimatu.
- Větší kontinentalitu klimatu způsobuje zejména značná vzdálenost od moře. Nedostatek srážek zapříčiňuje zadržovací efekt Himálaje a na ně navazujících horstev, které tvoří bariéru pro vlhký vzduch od Indického oceánu.
- Evropské klima je celkově chladnější a vlhčí vlivem působení Severoatlantského (Golfského) proudu. V mořích obklopujících Střední Asii podobný proud není, proto je klima Kazachstánu sušší a v létě teplejší.

Správné řešení testu Asie – přírodní podmínky:

OTÁZKA	SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ
1	Tibetská plošina-C, Malá Asie-A, Indus-B, Sumatra-D
2	Ano-Ne-Ne-Ano
3	Ne-Ano-Ano-Ano
4	Huang He-B, Chang Jiang-C, Irtyš-E, Mekong-A, Ob-D
5	D
6	Lena a Jenisej-A, Ganga a Brahmaputra-D, Jordán a Syrdarja-E, Amudarja a Eufkrat-C
7	v červenci
8	Everest-C, Dhaulágiri-D, Kančendženga-B, Anapurna-A
9	Fuji-Ključevskaja-Ararat-K2
10	Nanga Parbat
11	Jordán a Mrtvé moře-Sibiř-Japonské ostrovy-Tibet
12	Ob-Jenisej-B, Indus-Ganga-A, Huang He-Jang-c'ťiang-C
13	1-C, 2-D, 3-B, 4-E
14	Himaláj a Karákoram
15	Kaspické moře-D, Bajkal-A, Mrtvé moře-E, Aralské-B
16	Japonské ostrovy
17	panda
18	tsunami-B, tajfun-C, monzun-D
19	B
20	C

Pozn. autora:

- hodnocení testu je plně v kompetenci pedagoga, který se jej rozhodne využít – lze hodnotit jak způsobem za správnou odpověď 1 bod, tak také tak, že každé otázce je stanovena jiná bodová hodnota
- test byl tvořen s představou, že jeho řešitelé, tedy žáci, mají po celou dobu k dispozici školní atlas (Školní atlas světa – Kartografie 2004), případně libovolné geografické tabulky či přístup k internetu – v takovém případě není jeho obtížnost nijak vysoká – případným odejmutím atlasu, nebo poskytnutím atlasu na pouze určitý časový úsek, se obtížnost samozřejmě výrazně zvýší
- při ověřování tohoto výukového materiálu se jako optimální čas na vypracování jevil jako 25 minut – faktem samozřejmě je, že nejlepší žáci byli s testem hotovi dříve (nejlepší po cca 15 minutách) a žáci slabí v uvedenou dobu ještě hotovo neměli
- v některých otázkách se vyskytuje distraktor, tedy odpověď, která je vždy chybná, ten slouží ke zvýšení obtížnosti dané otázky

Použité zdroje:

otázky č. 1, 2, 3, 8, 9, 10, 12, 13, 14 – autorské

otázky č. 4, 5, 6, 7, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20 – databáze úloh programu FlexiTestautor-1.0.7., nakladatelství Fraus

Využití obsahu testových úloh pro tvorbu digitálních učebních materiálů je plně v souladu s licenčním ujednáním o použití softwaru FlexiTestautor a FlexiÚlohy.